

НОННА ХОМІВНА КОПИСТЯНСЬКА

На 89-му році життя відійшла у вічність заслужений професор Львівського національного університету імені Івана Франка, професор кафедри світової літератури Нонна Хомівна Копистянська.

Нонна Копистянська (18.04.1924 – 07.04.2013) – доктор філологічних наук, богеміст, історик і теоретик літератури, організатор і керівник міжнародного міждисциплінарного науково-методологічного об'єднання-семінару “Проблеми художнього часу, простору, ритму” (1997–2012). Понад 50 років свого життя вона віддала праці на факультеті іноземних мов Львівського університету.

Нонна Копистянська – авторка чотирьох монографій: “Жанровые модификации в чешской литературе (Период становления социалистического реализма)” (Львів, 1978), “Иван Ольбрахт – человек, писатель, публицист” (Львів, 1991), “Жанр, жанровая система у просторе литературознания” (Львів, 2005), “Час і простір у мистецтві слова” (Львів, 2012). Загалом бібліографія дослідниці налічує понад 350 позицій і охоплює праці про жанр, художній час і простір, хронотоп, творчість І. Ольбрахта, Г. Флобера, К. Чапека, Я. Коллара, І. Волькера, Г. Ібсена, Ф. Кафки та ін.

Народилася Н. Копистянська на Волині в м. Здолбунові (тепер це Рівненська область, тоді – територія Польщі). 1946 року стала студенткою слов'янського відділення Львівського університету за спеціалізацією “чеська мова і література”, і за цей “випадок долі” була все життя вдячна професорові Іларіону Свенціцькому, якого згадувала з особливою теплотою й повагою. За рекомендацією академіка М. Возняка та професора І. Свенціцького в жовтні 1951 р. стала аспіранткою Інституту суспільних наук АН УРСР за спеціальністю “чеська література”. Вона опинилася як літературознавець у відділі мовознавства, котрим завідував професор Свенціцький, і тому для консультування кандидатської дисертації на тему “Закарпатська Україна у творчості Івана Ольбрахта” професор попросив С. В. Масляка. Від спілкування з Іларіоном Семеновичем вона засвоїла цінні практичні уроки, які згодом намагалася передати своїм вихованцям, зокрема розуміння того, як можна і треба залишатися самим собою і працювати, хоч би як складалися обставини.

Після закінчення аспірантури 1954 р. Н. Копистянська з рекомендованою до захисту дисертацією залишилась без роботи. І знову щасливий випадок у березні 1955 р. звів дослідницю з проф. Олексієм Володимировичем Чичеріним, тодішнім завідувачем кафедри зарубіжної літератури Львівського університету, який запропонував їй тимчасову викладацьку посаду. Із цього часу й бере початок педагогічна кар'єра молодого науковця. 1959 р. Нонна Хомівна отримала звання доцента.

Докторську дисертацію Н. Копистянській довелося захищати двічі: перший раз – у Москві, у грудні 1980 р., другий – у Ленінграді, у лютому 1983-го. Звання професора отримала в листопаді 1986 р.

Н. Копистянська протягом багатьох років, читаючи лекції з історії світової літератури XIX – XX ст. на факультетах іноземних мов, філологічному та журналістики, проводячи спецкурси та спецсемінари з німецької літератури, розробила власну систему підсумкового оцінювання у формі вільної бесіди, що, за її словами, пробуджує розумову активність і стає взаємоперевіркою студентів та перевіркою об'єктивності викладача, а передусім сприяє спокійній, творчій атмосфері в аудиторії.

Нонна Хомівна була активним учасником міжнародних форумів, з'їздів, конгресів, конференцій. Читала лекції в університетах Москви (Росія), Берна (Швейцарія), Прешова (Словаччина), Брно (Чехія), Великотирнова і Пловдива (Болгарія). Однак у 70-ті рр. часто мусила приховувати від керівництва університету ті персональні запрошення на міжнародні конференції та конгреси, котрі відбувалися за кордоном, оскільки на деякі з них отримувала офіційні заборони. Професор Н. Копистянська створила власну наукову школу дослідників художнього часу і простору.

Нонна Копистянська – лауреат багатьох номінацій (“Міжнародний освітянин року ¼ 2006”, “Провідні освітяни світу” (2006), “Провідний професіонал року ¼ 2007”, присвоєні Міжнародним біографічним центром (Кембридж, Велика Британія)); нагороджена пам'ятною медаллю Ф. К. Шальди на I Міжнародному конгресі чеського літературознавства (Прага, 1995).

Науковці та аспіранти Інституту Івана Франка НАН України, колектив кафедри світової літератури та факультету іноземних мов Львівського національного університету імені Івана Франка, колеги, учні й рідні сумують із приводу смерті Нонни Хомівни і зберігають світлі спогади про хорошу людину, чарівну жінку, самовідданого педагога, невтомного науковця...

Хай буде вічна їй пам'ять! Нонна Копистянська завжди з нами!

